

Salgótarján – Palóc Galéria

A központi irodában létrehozott galéria elsődleges célja, hogy az egyesületbe tartozó kézműves, népi iparművész alkotók termékeit bemutassa. A nógrádi vidékre jellemző, áttört faragással készített szekrényekben bemutatott szőttesek, kerámiák és egyéb portékák, mind jól reprezentálják Nógrád és Heves megye nívós népi iparművészeinek munkáit.

Az alkotó a tölgyfából készített szekrényekkel nem csak mintázatukban, készítési technikájukban, hanem alapanyagukban is törekedett a néprajzi hitelességre. A készítőjük – Sasvári János népi iparművész – a modern igényeket is kielégítő kollekciót hozott létre, amely nem csak ízléses, de jól használható darabokból állott össze.

Elérhetőség:

Palóc Út Kulturális Turisztikai Klaszter Egyesület

3100 Salgótarján, Alkotmány út 18.

Tel.: (+36) 32/788-747

E-mail: palocut@upcmail.hu

Recski Tájház - Palóc Galéria

A pályázat révén megvalósult:

- a **Recski Tájház megvásárlása**, épület- és kerítés **felújítása**, a **Palóc Galéria** Hálózat részét képező kiállító, bemutató és értékesítő hely **kialakítása**,
- a bemutatásra szolgáló **marketing eszközök** bővítése. A munkálatokat az alapítvány projekt menedzser foglalkoztatásával valósítja meg.

A projekt teljes költsége:	98.200,00 €
ebből ERFA forrás:	79.296,50
kormányzati társfinanszírozás:	13.993,50
vállalt önerő:	4.910,00 „

Tájház elérhetősége: Recsk, Kossuth u.118.

Nyitva tartás: hétköznap 12 órától 16 óráig, eltérő esetben bármikor, előzetes időpont egyeztetéssel a 36/478-444 vagy 478-395 telefonon

Palóc Galéria a siroki Tájházban

Sirok központi részén, hosszú, enyhén szabálytalan alakú szalagtelken áll a műemléki védelem alatt álló lakóépület. A lakóház tetőzetének gerincvonala az úttengelyre merőleges. A XIX. sz. közepén épített lakóházat többször átalakították, majd 1903-ban kapta meg jelenlegi formáját. 1995-ig volt lakott, utolsó tulajdonosa Holló Istvánné, született Varga Ilona volt, akinek nagyszülei építették a házat.

Alaprajzi elrendezése: szoba-konyha-szoba-hátsó konyha, két családnak adott otthont. Maga a lakóház is jelentős épület, de a lakóház udvari homlokzata előtt végigfutó törpeoszlopos, bimbófejezetes tornác kiemelkedő értékűvé teszi az épületet. Dr. Hála József kutatásaiból tudjuk, hogy ezek az oszlopok eredetileg fából készültek, a környéken dolgozó olasz kőfaragómesterek cserélték ki kőoszlopokra. Az Ő tudásukat dicséri ez az egyedülálló munka. Ezek a mesterek Parádon és környékén dolgoztak és az általuk mellékfoglalkozásként készített oszlopok a környező településeken más helyen is felbukkannak. Sirokban a viszonylag nagy számú bimbófejezetes, törpeoszlopos tornácú lakóház közül már csak ez az egy épület található meg. A helyreállítás során valamennyi oszlop tisztítás és javítás követően, az eredeti helyére került vissza. Pontosan nem sikerült kideríteni az oszlopok származási helyét, a szálak azonban Olaszországba nyúlnak vissza.

A padló minden helyiségben döngölt anyag. Az ablakok és az ajtók kapcsolt gerébtokos szerkezetűek, az ajtólapok félig üvegezettek. Az épületben eredetileg található szabadkéményt a megszélesített harántfalakra épített dongaboltozattal fedték be. A szabadkémény eredeti extadosa a padlástérben még látható.

A tájház bútorzatából csak a kőlábakon álló lóca van eredeti állapotában, a többi település lakosainak segítségével és adakozásából az Önkormányzat dolgozói gyűjtötték össze.

A lakóépülethez a telek hátsó része felé kapcsolódott egy romos istálló/csűr. A felmenő falak a helyben könnyen hozzáférhető tufából készültek. A lakóépület földeme, borított gerendás szerkezetű. A tetőszerkezet torokgerendás szaruállások alkotják.

A tájház komoly fejlesztések helyszíne, „Országgh Kristóf rendezvényház és információs központ” néven. A hátsó kertben vár játszótér épül, a rekonstrukció után a facsűrben rendezvényeket szerveznek, a tájház korábban felújított szobáiban pedig a térség kézműves hagyományainak megismertetésére helyezik a hangsúlyt. A tájház a Műemlékek Nemzeti Gondnoksága tulajdonában van. A palóc galéria a hátsó konyhában lett kialakítva.

Megtekintése telefonos egyeztetés, illetve a polgármesteri hivatalban tartózkodó megbízott útján lehetséges. Telefon: 36/561 000.

Palóc Hagyományőrző Galéria - Kazár

Kazár Község Önkormányzata a „Magyarország – Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013” keretében a Palóc Út Egyesület partnereként pályázatot nyújtott be a Damjanich út 19. sz. alatt található ingatlanán Palóc Hagyományőrző Galéria kialakítására.

Cél a Hagyományőrző Galéria létrehozásával egy olyan helyiség kialakítása, amely alkalmas a palóc értékeket megjelenítő tárgyak bemutatására és kínálatára, a palóc-vidéki élethez kapcsolódó termékek forgalmazására. Ahol lehetőség nyílik a palóc hagyományok feldolgozását vállaló minőségi kézműves termékek (palóc hímzések, palóc szőttesek, palóc viseletek, fonott kosarak) bemutatására és értékesítésére. A Hagyományőrző Galéria egyben információs pontként is működik, ahol a turisták részletes tájékoztatást kaphatnak a tájegység kultúrájáról, értékeiről.

A beruházás teljes összege 79.000 EUR (kb. 22,3 mFt), melyből 75.050 EUR támogatást kapott az önkormányzat.

Hagyományőrző Palóc Galéria És Kézművesház - Kozárd

A határon átnyúló együttműködés jegyében 2008 decemberében pályázatot nyújtott be Kozárd Község Önkormányzata a Palóc Út Egyesület tagjaként és a fejlesztési projektben résztvevő partnerként a kozárdi Hagyományőrző Palóc Galéria és Kézművesház kialakítására. A pályázat sikerrel járt és 108 730 euró összegű vissza nem térítendő támogatást nyert az Önkormányzat, mely az összköltséghez 95 százalékban járul hozzá.

A látogatóknak a jövőben lehetőségük nyílik Kozárdon megismerkedni a Palócföld helyi értékeivel és az Önkormányzat reményei szerint a kézművesek számára is kiemelkedő bemutatkozási lehetőséget nyújtanak a szépen felújított palóc jegyeket őrző parasztházban.

A projekt megvalósítása 2009. szeptember 1-én kezdődött meg, az építési munkálatok 2011 áprilisában fejeződtek be a Jaskó-BAU Kft. kivitelezésében, miután az épület berendezése során Sasvári János festett palóc bútorai, a Hevesi Népművészeti és Háziipari Szövetkezet textíliái, Pusztainé Borbás Enikő kerámiái mellett számos helyi termék, dísz tárgy, régi használati tárgy kapott helyet.

A település vezetése bízik abban, hogy a fejlesztés eredményeként nem csupán értékmegőrzés történik, hanem olyan új turisztikai attrakcióval gazdagodik a falu, mely a Palóc Út részeként sok-sok látogatót vonz majd Kozárdra.

A Galéria napközben 8-16 óra között várja az érdeklődőket, elérhetőségek: Dr. Hajasné Banos Márta polgármester, tel.: +36-30-524-4082, +36-20-365-5758, polgarmester@kozard.hu, www.kozard.hu A létesítménybe a belépés díjtalan.

Hunnia Csipkemúzeum Terény

2011. július 23-án, palóc út menti új látnivalóként nyílt meg Terényben, a Hunnia Csipkemúzeum. A létesítményt pályázati támogatással a Fáy Társaság egyesület hozta létre, a falu központjában egy helyi védettségű parasztházat felújítva és új funkcióval ellátva. A beruházás összes költsége 95.600 Euró, ehhez pályázati támogatásként 90.820 Euró forrás érkezett.

A Hunnia Csipkemúzeum emléket kíván állítani a Nógrád megyei születésű Fáy Aladárné, született Edvi-III. Gizellának, aki a Hunnia csipke megalkotója volt. Szeretnénk megismertetni ezt a különösen szép igazi magyar csipkét a nagyközönséggel. Emellett láthatók különböző tájegységek csipkéi, hagyatékból származó csipkekülönlegességek, mai alkotók remekművei.

Megismerhetők a különböző csipkekészítési technikák, melyeket a bemutatásuk után ki lehet próbálni. A múzeum nagy hangsúlyt fektet az oktatásra, hogy ez a szép és különleges mesterség ne kerüljön feledésbe. Ennek érdekében múzeumpedagógia foglalkozásokat, képzéseket, táborokat szervez, illetve rendezvényeknek, konferenciáknak ad otthont.

A múzeum hétfő kivételével, naponta 10,00-16,00 óra között látogatható. Előre bejelentkezés esetében, ettől eltérő időpontban is fogadnak látogatókat.

Belépőjegy felnőtteknek 500 Ft, gyerekeknek 200 Ft.

hunnia@csipkemúzeum.com www.csipkemúzeum.com

Palóc Főkötő kiállítás Rimóc

2011. július 17-én nyílt meg Rimócon az érdeklődő közönség előtt az az egyedülálló kiállítás, amely a palócföldi főkötők gazdagságát, változatosságát mutatja be a kiállított 40 főkötőn keresztül. A kiállítás a Magyarország-Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013 keretében jöhetett létre, melyre a Palóc Út Egyesület és annak 8 tagja nyújtott be pályázatot, "Palóc Út közös tematikus útvonal - komplex látogatóbarát fejlesztése" címmel.

A rimóci beruházás megvalósítása összesen 86.200 euróba került, melynek 85%-a közösségi támogatásból, 10%-a kormányzati társfinanszírozásból származik.

Palócföld kiemelkedő értékeinek egyike a palóc népviselet, melynek egyik legfontosabb tartozéka a nők fején lévő főkötő, vagy ahogyan Palócföldön sok helyen nevezik: „fékető”. A női viselet legfőbb ékessége, amely árulkodik viselőjének életkoráról, családi állapotáról és társadalmi helyzetéről is.

A kiállítás igyekszik bemutatni a palócföldi főkötők szemet gyönyörködtető, finoman kidolgozott, igényesen díszített, csodálatos sokszínűségét, tisztelve Palócföld népművészete és gazdag kultúrkincse előtt.

A rimóci Palóc Főköttő kiállítás egy felújított és kiállítótérre alakított hagyományos parasztház két helyiségében, 20 palóc település összesen 40 főköttőjét mutatja be, üvegvitrinben igényesen elhelyezve, megvilágítva.

A kiállítás másik érdekes és értékes része a hátsó szobában elhelyezett 8x2 méteresre felnagyított régi fotó, ami előtt egy, a régi képből "kilépő" mai fiatal család életnagyságú képe látható.

A Bolgár János építészmérnök által újratervezett hagyományos parasztház felújítását és a kiállítótér installációjának beszerzését a Diagonál Épker Kft. végezte, a főköttők beszerzésére pedig az N.ZS.N. Kft. kapott megbízást. Az elkészült installációs elemek helyi mesteremberek keze munkáját dicsérik. A kiállítás Kollár Sándor tervei alapján valósult meg.

A kiállítás célja, hogy összegyűjtse a megmaradt, sok településen már csak elvétve fellelhető kincseket, és ezeket megmutathassa az érdeklődőknek.

A Palóc Főköttő kiállítás hétköznaponként 8.00-tól 16.00-ig, hétvégén előzetes telefonos bejelentkezés után látogatható. A belépés díjtalan.

Palóc Múzeum és Községi Ház – Kalonda

KALONDA (SK), Vasúti u. 20. a település buszmegállójával szemben.

A pályázat keretében megvalósul:

Palóc Galéria - installációs kiadások: szabadtéren kiállított és tárolt nagyméretű eszközök, szerszámokat védő szerkezet felújítása 300 m² összesen 4.900 EUR értékben, Kiállítási anyag beszerzése: korabeli dokumentumok és tárgyak 50 db összesen 350 EUR értékben, meglévő anyag restaurálási kiadásai: bútorzat, szerszámok, berendezési tárgyak restaurálási és állagmegóvási költségei összesen 250 EUR összegben.

Kalondai Palóc Múzeum kiállítótermeinek felújítása a Palóc Galéria Hálózathoz való csatlakozás céljából: az épület tetőszerkezetének felújítása 250 m² területen, tartógerendák megerősítése, faburkolat felhelyezése a tetőtéri részekben 650 m², elválasztófalak elkészítése a kiállítási helységeken 30 m².

A projekt lényege, hogy a kertrészben felújított tetőszerkezet alá helyezik el az eddig a szabad ég alatt tárolt ekét, gabonaszárítót, stb és ugyanide kihozzák a múzeum helyiségébe eddig bezsűfolt kenderfeldolgozáshoz használatos eszközöket is. A tetőtér beépítésének célja az volt, hogy ott csoportos foglalkozásokat (pl. diákok, vagy előre bejelentkezett csoportok) tarthassanak, azaz helytörténeti kisfilm, vetített prezentáció megtekintése a továbbiakban a tetőtérben történik majd.

Az állagmegóvást és a kiállítási tárgyak beszerzését a régió civil szervezeteivel és aktivistáival közösen végezték – Pro Kalondiensis Polgári Társulás, Csemadok, Milvus Polgári Társulás, hagyományőrző egyesületek... A beruházásokat a régióban dolgozó, helyismerettel, hagyományismerettel rendelkező magyar nemzetiségű vállalkozók végezték - Ekomont kft Losonc.

Más pályázati forrásokból is keresték-keresik a felújítás befejezését. Pl. a Bethlen János Alap - Budapest is hozzájárult ebben az évben 500.000 Ft-val a vizesblokk felújításához, de saját forrásból is további 1.000 eurót ruháztak be az épületegyüttes ezévi felújításába.

A létesítményben jelenleg nincs állandó nyitva tartás, látogatás előzetes egyeztetés alapján lehetséges. Belépődíjat nem szednek, csak önkéntes és szimbolikus kis összeget fogadnak el. A tervek szerint 2012 tavaszától az Ipolytarnóci Ősleletekkel összehangolva "turistacserés" koncepcióval fogják egymást erősíteni és állandó nyitva tartással üzemelni úgy, hogy a "sima" látogatásokon kívül kisebb programcsomagokkal is csalogatják majd a turistákat: közös pampuskafőzés, interaktív foglalkozás gyerekeknek, kihelyezett helytörténelem-órák Kalondán, stb.

Elérhetőségek: 00 421 903 534 153, 00 421 903 503 844 papps@szm.sk

Mesterségek udvara - Fülek

A projekt keretén belül Fülek Város egyik konkrét célja a város történelmi központjában, közvetlenül a füleki vár alatt felépített Nógrádi Turisztikai Információs Központ (NTIC) századforduló népi stílusjegyeket megőrző új épülete udvarának „mesterségek udvarává” való kialakítása volt. Az udvar kialakításával megfelelő tér lett biztosítva a különböző hagyományőrző rendezvényeknek és vásároknak. A tereprendezés részeként felépített és bazaltkövel burkolt támfal, amely a vár déli domboldalának megerősítésére szolgál, a benne kialakított lépcsőszerkezettel lehetővé teszi a mesterségek udvarának az alsó várudvarhoz való közvetlen csatlakozását. Az udvar részeként 6 darab hordozható, fából készült elárusító pult is elkészítésre került.

A projekt másik fő célja a Füleki Palóc Galéria kialakítása volt. A galéria az NTIC épületének egyik helyiségében kapott helyett, melybe közvetlen bejárás van a mesterségek udvaráról. A galéria egyedi gyártású palóc – népi stílusban készült – áttört faragású bútorokkal van berendezve, amelyben különböző palóc szőttesek és hímzések kerültek kiállításra.

A projekt keretén belül egy háromnyelvű kiadvány került kiadásra „Ismeretlen Palócföld” címen, amely a tájegység néprajzi értékei mutatja be, valamint Fülek Város meglévő honlapja (www.filakovo.sk) egy új hivatkozással bővült „Népi kultúra túraútvonalai” elnevezéssel.

Nyitva tartás hétfőtől péntekig 7:30 - 15:30, a nyitvatartási időn kívül a Galéria előzetes egyeztetéssel látogatható: ntic@filakovo.sk

Belépődíj nincs.